

Poll Talk Exclusive | Ep.12

“พฤติกรรมประชาริปไตย ของคนไทย ณ วันนี้”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรศักดิ์ มั่นศิลป์
รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและศิลปวัฒนธรรม
โรงเรียนกฎหมายและการเมือง
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ep.12

พฤติกรรม ประชาธิปไตย

ของคนไทย ณ วันนี้

สารบัญ

1

บทสรุปจากเวทีเสวนากลุ่ม
“พฤติกรรมประชาธิปไตย
ของคนไทย ณ วันนี้”

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรศักดิ์ มั่นศิลป์
รองคณบดีโรงเรียนกฎหมายและการเมือง
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

15

รายการ Poll Talk Exclusive ep.12
“พฤติกรรมประชาธิปไตย
ของคนไทย ณ วันนี้”

โดย นางสาวอลิศ พันธุ์พรสม
เจ้าหน้าที่กองประชาสัมพันธ์
ทีมงาน Poll Talk Exclusive
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

10

ผลโพล
“พฤติกรรมประชาธิปไตย
ของคนไทย ณ วันนี้”

โดย ผศ.ดร.วรัตต์ อินทสระ
อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

16

บทความพิเศษ :
บทเรียนจากพฤติกรรมประชาธิปไตย
ของคนไทยภายหลังการเลือกตั้งปี 66

โดย ผศ.อัญชลี รัตนะ
หลักสูตรรัฐศาสตร์
โรงเรียนกฎหมายและการเมือง
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

11

มองผลโพล
“พฤติกรรมประชาธิปไตย
ของคนไทย ณ วันนี้”

โดย นางสาวพรพรรณ บัวทอง
นักวิจัย สวนดุสิตโพล
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

18

ข่าวผลโพล

โดย มุกิตา สร้อยเพชร สวนดุสิตโพล
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

13

Insight Poll :
มุมมองของประชาชน
ต่อความเป็นประชาธิปไตย
ของประเทศไทย ณ วันนี้

โดย สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

Poll
Exclusive

by Suan Dusit Poll

บทสรุปจากเวทีเสวนากลุ่ม

“พฤติกรรมประชาธิปไตย ของคนไทย ณ วันนี้”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรศักดิ์ มั่นศิลป์

รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและศิลปวัฒนธรรม
โรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

จากการจัดเวทีเสวนากลุ่ม “พฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย ณ วันนี้” เมื่อวันพุธที่ 14 มิถุนายน 2566 ณ ห้องประชุม อาคารสำนักงานมหาวิทยาลัย ชั้น 5 มหาวิทยาลัยสวนดุสิต โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์สรศักดิ์ มั่นศิลป์ รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและศิลปวัฒนธรรม โรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต เป็นผู้นำการเสวนา มีผู้เข้าร่วมการเสวนาดังนี้

1. นายจาตุรนต์ ฉายแสง อดีตรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และว่าที่ ส.ส. บัญชีรายชื่อพรรคเพื่อไทย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ยุทธพร อิศรัมย์ อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
3. ดร.อรรถวิรัช สุวรรณภักดี รองหัวหน้าพรรคชาติพัฒนาถาวร
4. นายชุตติพงศ์ พิภพภิญโญ ว่าที่ ส.ส. ระยอง เขต 4 พรรคก้าวไกล
5. นางสาวจันทร์แรม สัมพันธ์วิวัฒน์ บรรณาธิการข่าว สำนักข่าวไทย
6. นายณัฐพงศ์ ชัยมงคล นายกองค์การนักศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
7. นางสาวเกสรภรณ์ พรหมโสภา ประธานนักศึกษา โรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ประเด็นที่ 1 สภาพการณ์ปัจจุบันและสภาพ ปัญหาของพฤติกรรมประชานิยมของไทย

เวทีเสวนาเห็นว่าสภาพการณ์ปัจจุบันของพฤติกรรมทางประชานิยมของคนไทยมีความเป็นพลวัต (Dynamic) ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาซึ่งแสดงออกอย่างชัดเจนทั้งก่อนเลือกตั้งและหลังเลือกตั้ง

นายจาตุรนต์ ฉายแสง อดีตรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และว่าที่ ส.ส.บัญชีรายชื่อ พรรคเพื่อไทย ได้ให้ความเห็นว่า ปัจจุบันประชาชนไทยมีความตื่นตัวมาก จากการเลือกตั้งที่ผ่านมาผู้ออกมาใช้สิทธิมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ และผลการเลือกตั้งก็แสดงให้เห็นว่าประชาชนให้ความสำคัญกับความเป็นประชานิยม และนโยบาย นำไปสู่ผลแพ้-ชนะ นอกจากนี้ประชาชนยังให้ความสำคัญกับประเด็นที่มีลักษณะเฉพาะกลุ่มอาชีพ หรือประเด็นทางสังคม (Social Issue) ซึ่งถือว่าเป็นมิติใหม่ของการเมืองไทย นโยบายที่มีความชัดเจน การรับรู้จุดที่เจ็บปวด (Pain Point) และทางออกของปัญหา แต่ก็ยังมีหลายพื้นที่ที่ยังมีสภาพของ “บ้านใหญ่” หรือยังมีการซื้อเสียง แต่ก็เห็นว่าพฤติกรรมทางประชานิยมของคนไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก แต่ถึงแม้ว่าพฤติกรรมประชานิยมของคนไทยจะ

ก้าวหน้าอย่างมาก แต่ “ระบบ” ยังล้าหลัง เช่น ผลการเลือกตั้งรวมทั้ง ส.ส.แล้วได้ 300 กว่าเสียง แต่ยังไม่สามารถตั้งรัฐบาลได้

ด้าน รองศาสตราจารย์ ดร.ยุทธพร อิศรัมย์ อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์ แสดงความเห็นว่าการเมืองเมืองมา 17-18 ปี ที่แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การแบ่งขั้วทางการเมือง เป็นปัจจัยระยะยาว เช่น ทักษะคน ความเชื่อมั่น เหตุผล ค่านิยมทางการเมือง และการแบ่งขั้วทางการเมืองความรู้สึกรวมทั้งปัจจัยระยะสั้น เช่น การใช้วาทกรรมคู่ตรงข้าม หรือการโหวตโดยใช้อารมณ์ความรู้สึก ทั้งสองส่วนนี้เข้มข้นและรุนแรงขึ้นทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้ง ถือเป็นภูมิทัศน์ใหม่ของการเมืองไทยในปัจจุบัน และอีกสิ่งที่ยังคงอยู่คือระบอบ คสช. ที่ยังคงมีอิทธิพล เช่น การที่มี ส.ว. 250 เสียงร่วมโหวตนาย องค์กรอิสระต่าง ๆ หรือยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นต้น ส่วนที่เปลี่ยนไปคือระบบการเลือกตั้ง โครงสร้างของประชากร ทักษะคน ค่านิยมทางการเมือง และทางเลือกทางการเมืองใหม่ ๆ เช่น พรรคการเมืองเฉพาะกลุ่ม จนกระทั่งมีสิ่งที่เรียกว่า start up ทางการเมือง คือพรรคก้าวไกล และสุดท้ายคือทางเลือกในการรับ

• นายจาตุรนต์ ฉายแสง อดีตรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

• รองศาสตราจารย์ ดร.ยุทธพล อภินนิตย์ อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ข้อมูลข่าวสารที่มีมากขึ้น อิทธิพลของโซเชียลมีเดีย ต่อพฤติกรรมทางการเมือง ซึ่งทั้งหมดเป็นตัวชี้วัดสุขภาพของประชาธิปไตยว่าแข็งแรงแค่ไหน เช่น หลังจากรัฐประหารปี 2557 เป็นแบบ hybrid regime หลังการเลือกตั้งปี 2562 เป็นประชาธิปไตยที่บกพร่อง เมื่อถึงปัจจุบันหลังการเลือกตั้งในปีนี้จะมีการออกมาให้เห็นว่าประชาธิปไตยไทยจะเป็นแบบใด ซึ่งเป็นการเติบโตของพลังทางสังคมในประเทศไทยที่ถูกสะท้อนผ่านการเลือกตั้ง

ดร.อรรถวิรัช สุวรรณภักดี รองหัวหน้าพรรคชาติพัฒนา กล่าวเห็นสอดคล้องว่า ประชาธิปไตยไทยยังอยู่ในสภาพแบ่งขั้วทางการเมือง จากการเลือกตั้งปี 2562 ที่ผลการเลือกตั้งสะท้อนให้เห็นว่าคนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับระบอบประชาธิปไตยแบบอนุรักษนิยม (พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา) โดยพรรคพลังประชารัฐแม้ได้จำนวนที่นั่ง ส.ส. น้อยกว่าแต่สามารถจับขั้วจนสามารถตั้งรัฐบาลได้ และเมื่อเวลาผ่านไปจนถึงการเลือกตั้งครั้งนี้ พรรคที่มีความชัดเจนทางอุดมการณ์ทางการเมือง เช่น พรรคก้าวไกล หรือพรรคเพื่อไทย ก็สามารถเอาชนะการเลือกตั้งได้ชนิดที่ว่าเป็นพรรคอันดับ 1-2 ที่อยู่ขั้วเดียวกัน แต่โจทย์ยังเป็นโจทย์เดิม คือ ประชาธิปไตย หรือ เผด็จการ ซึ่งแท้จริงแล้วระบอบประชาธิปไตยที่ควรเป็นแบบมีประสิทธิภาพก็คือแบ่งฝั่งบริหารงานเป็น กับบริหารงานไม่เป็น หรือ ชื่อสัตย์สุจริต กับ โกง ทูจจริต แต่กลับมีการลัดขั้นตอนโดยการทำรัฐประหาร ทำให้เกิดเอเลี่ยนทางการเมือง ซึ่งจะทำให้บ้านเมืองวนลูกลับไปที่

• ดร.อรรถวิรัช สุวรรณภักดี รองหัวหน้าพรรคชาติพัฒนา กล่าว

เผด็จการกับประชาธิปไตยอีกครั้ง ไม่ก้าวหน้าไปไหน ซึ่งเราควรมีกดไปป้องกันไม่ให้เกิดการรัฐประหารอีก นอกจากนี้ ดร.อรรถวิรัชยังเห็นว่าการที่ประเทศไทยจะเป็นประชาธิปไตยเต็มใบ คือการวัดกันที่นโยบายล้วนๆ ไม่มีสภาพแบ่งขั้วทางการเมืองจนละเลยความสำคัญของนโยบายของแต่ละพรรคไป

นายชุตติพงศ์ พิภพภิญโญ ว่าที่ ส.ส. จังหวัดระยอง เขต 4 อธิบายปรากฏการณ์ที่เรียกว่ากระแสทางการเมืองของพรรคก้าวไกล จากวันที่ไม่มีใครรู้จัก จนกระทั่งเกิดการเปลี่ยนแปลงจนเป็นกระแส โดยเริ่มจากโซเชียลมีเดีย Tiktok ที่ประชาชนร่วมกันใช้เพื่อสื่อสารทางการเมือง จากผลงานของพรรคก้าวไกลที่พยายามพิสูจน์ สื่อสาร ทั้งใน

- นายชุตพงศ์ พิภพภิญโญ ว่าที่ ส.ส. จังหวัดระยอง เขต 4

- นางสาวจันทร์แรม สัมพันธ์วิวัฒน์ บรรณาธิการข่าว สำนักข่าวไทย

และนอกสภา จนกระทั่งประชาชนมีวัตถุประสงค์ในการนำมาผลิตสื่อและสื่อสารผ่าน Tiktok ดังนั้น กระแสจะไม่เกิดหากไม่มีสารตั้งต้น คือการทำงานลงพื้นที่ การสื่อสาร และจุดยืนที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งพรรค ทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า “หัวคะแนนธรรมชาติ” ประชาชนช่วยกันรณรงค์ หาเสียงให้พรรค เพื่อต้องการผลักดันให้พรรคก้าวไกลสามารถเข้าไปนั่งในสภาผู้แทนราษฎรให้ได้มากที่สุด

นางสาวจันทร์แรม สัมพันธ์วิวัฒน์ บรรณาธิการข่าว สำนักข่าวไทย ได้ให้ความเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทยว่าเกิดจากการต้องการการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก สะท้อนจากการออกมาใช้สิทธิ์เลือกตั้งของประชาชน แต่ความเป็นประชาธิปไตยจริง ๆ ไม่ใช่แค่การออกมาใช้สิทธิ์เลือกตั้ง การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ที่ทุกคนต้องปฏิบัติ แต่หลังจากการเลือกตั้งก็ต้องมีการติดตามการปฏิบัติตามนโยบายที่แต่ละพรรคได้หาเสียงไว้ และในเรื่องของการตามกระแส ตามแฟชั่น ที่ยังเป็นที่ยังสงสัยว่าความรู้ความเข้าใจของคนไทยในเรื่องประชาธิปไตยนั้นมีจริงหรือไม่

นายณัฐพงศ์ ชัยมงคล นายกองคํการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต สะท้อนความคิดเห็นในฐานะนักศึกษาคนหนึ่ง ว่านิยามคำว่าประชาธิปไตยของคนแต่ละคนไม่เหมือนกัน ทำให้เกิดความขัดแย้งกัน ลามไปถึงความขัดแย้งในแต่ละช่วงวัยที่แตกต่างทางความคิด จึงอยากให้ทุก ๆ คนลดทิฐิ ลดความต้องการลง และพยายามทำความเข้าใจกันและกันให้มากขึ้น และมองว่าเทคโนโลยีการสื่อสาร หรือโลกออนไลน์ในปัจจุบันมีผลต่อความสนใจ

- นายณัฐพงศ์ ชัยมงคล นายกองคํการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

- นางสาวกสราภรณ์ พรหมโลกา ประธานนักศึกษาโรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ทางการเมืองของคนแต่ละเจนเนอเรชัน แต่ไม่ได้หมายความว่าคนที่ใช้เทคโนโลยีไม่เป็นจะไม่มีค่า

นางสาวเกสรภรณ์ พรหมโสภา ประธานนักศึกษาโรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ในฐานะเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่มีส่วนใหญ่อับข้อมูลข่าวสารจากโซเชียลมีเดียต่าง ๆ มองว่าแม้ความหมายของประชาธิปไตยของแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน แต่ก็มีคล้าย ส่วนความแตกต่างของเจนเนอเรชันที่มองว่าคนรุ่นใหม่กว่าจะมีแนวความคิดที่ทันสมัยกว่าคนรุ่นก่อนจากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ และคนรุ่นใหม่ต้องการประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ ไม่มีการคดโกงคอร์รัปชัน และต้องการเห็นการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะต่างจากคนรุ่นก่อนที่ยังยึดติดกับพรรคการเมืองที่ชื่นชอบ

สรุปการเสวนาในประเด็นที่ 1 สภาพการณ์ปัจจุบันและสภาพปัญหาของพฤติกรรมประชาธิปไตย

เวทีเสวนาเห็นว่าสภาพการณ์ปัจจุบันและสภาพปัญหาของพฤติกรรมประชาธิปไตยไทยนั้นมีความเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด สะท้อนผ่านผลการเลือกตั้งในปี 2566 ที่ผ่านมา โดยมีข้อสรุปได้ดังนี้

1. ประชาชนให้ความสำคัญอย่างมากกับความเป็นประชาธิปไตยและนโยบายที่พรรคการเมืองเสนอ โดยพรรคที่มีจุดยืน มีความชัดเจนเรื่องประชาธิปไตย และ

สามารถนำเสนอนโยบายที่แก้ปัญหาที่จุดเจ็บปวด (Pain Point) ของประชาชนได้อย่างตรงจุด

2. อุปสรรคที่สำคัญของพฤติกรรมประชาธิปไตยคือ “ระบบ” ที่ยังล้าหลังอยู่ (ระบบในที่นี้คือกลไกตามรัฐธรรมนูญ ปี 2566 ที่กำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ)

3. ผลงานของพรรค รวมทั้งบอทธิพลของโซเชียลมีเดีย ส่งผลอย่างมากต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยที่แสดงออกของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นการรับหรือส่งต่อข้อมูลที่สะดวกรวดเร็ว ทำให้เกิด “กระแส” ทางการเมืองที่เกิดขึ้นสำหรับพรรคการเมืองที่เป็นทางเลือกใหม่ของประชาชน เป็นปรากฏการณ์ใหม่ของพฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย

4. สภาพการแบ่งขั้วทางการเมืองที่ยังคงอยู่ แต่เปลี่ยนไปตามกระแสสังคมและการรับรู้ข่าวสารของประชาชน พรรคการเมืองที่อยู่ใน “กระแส” จะมีความได้เปรียบมากกว่าพรรคที่อยู่นอกกระแส

5. ความเข้าใจคำว่าประชาธิปไตยที่อาจจะยังมีทั้งเข้าใจจริง ๆ และตามแฟชั่นหรือตามกระแส ทั้งนี้อาจขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคล

6. ความแตกต่างทางความคิดของแต่ละช่วงวัย (Generation) ของคนไทยที่แตกต่างกันมากขึ้น ทำให้เกิดความไม่เข้าใจกันจนอาจนำไปสู่ความไม่ลงรอยหรือแตกแยกกันภายหลัง

ประเด็นที่ 2 แนวทางส่งเสริมพฤติกรรม ประชาธิปไตยของคนไทย

สำหรับแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย เวทีเสวนาเห็นว่าการส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทยนั้นมีหลากหลายวิธี และอาจมีบางส่วนที่เห็นว่าพฤติกรรมทางประชาธิปไตยของประชาชนนั้นมีความเข้มแข็งอยู่แล้ว พรรคการเมืองหรือระบบด้วยซ้ำที่จะต้องปรับตัวให้ทันกับพฤติกรรมประชาธิปไตยของประชาชน โดยนายจาตุรนต์ ฉายแสง ให้ความเห็นว่า การส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยนั้นจะต้องให้มีเสรีภาพให้เกิดขึ้นให้ได้ ถ้าในมหาวิทยาลัยก็ต้องมีเสรีภาพทางวิชาการ ซึ่งที่ผ่านมาไม่มี โดยเฉพาะช่วง 5 ปีแรกหลังรัฐประหาร และต้องส่งเสริมองค์กรต่าง ๆ การรวมกลุ่มของประชาชนเพื่อทำกิจกรรม เผยแพร่ความคิดด้านประชาธิปไตย ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ทำให้ประชาชนรู้สึกว่ามีเสียงหรือความต้องการของตนได้ ถูกตอบสนองและมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของบ้านเมือง แต่สิ่งที่สำคัญก็คือ เราไม่สามารถแยกออกจากระบบที่เป็นอยู่ได้ ในเมื่อระบบยังล้าหลังและเป็นอุปสรรคทั้งในเรื่องทางการเมืองและสิทธิเสรีภาพ ดังนั้น ประชาธิปไตยจะเจริญเติบโตได้ จะต้องทำควบคู่กันไประหว่างการส่งเสริมประชาธิปไตย และการปรับปรุงแก้ไขระบบ

อีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญ คือ การบรรจุหลักสูตรเกี่ยวกับประชาธิปไตยลงไปในระบบการศึกษา จากเดิมที่ระบบการศึกษาไทยถูกครอบไว้ด้วยระบบอำนาจนิยม และในปัจจุบันนี้ การเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนไทย ไม่ได้ขึ้นอยู่กับระบบการศึกษามากเท่าเมื่อก่อนแล้ว และระบบการศึกษาอาจจะไม่ตอบโจทย์ของโลกในยุคปัจจุบันและอนาคต ดังนั้น การเรียนรู้เรื่องประชาธิปไตยของผู้เรียนส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นนอกระบบการศึกษา เช่น ในอินเทอร์เน็ต และในอนาคตต่อไประบบการศึกษาจะล้าหลังกว่าผู้เรียน

ในขณะที่ รองศาสตราจารย์ ดร.ยุทธพร อิศรัมย์ เห็นว่า ประเทศไทยอยู่ในสถานะที่การเมืองนอกสภา ก้าวหน้า การเมืองในสภาล้าหลัง เพราะว่ากลไกของระบบรัฐสภาไม่สามารถแก้ปัญหาทางการเมืองได้ ซึ่งทางแก้ก็คือทำให้เกิดความสมดุล ส่วนที่ว่าการเมืองนอกสภา ก้าวหน้าคือการเติบโตของพลังทางสังคมที่มีพลวัต (Dynamic) อยู่ตลอดเวลา แต่ในเมื่อการเมืองในสภายังไม่ตอบโจทย์ ในอดีตจึงเกิดสิ่งที่เรียกว่าการเมืองบนท้องถนน การรวมหมู่ (Collective Action) เช่นการชุมนุมประท้วง และพัฒนามาสู่ Connective Action เป็นการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เชื่อมต่อกันทั้งโลกจริงและโลกออนไลน์ แต่ก็ยังมีการควบคุมจากรัฐโดยกฎหมายที่ไม่ได้มีสังคมหรือ

ประชาชนเป็นตัวตั้ง แต่เอาความมั่นคงของรัฐเป็นตัวตั้ง หรือเครือข่ายที่เปิดในระบบที่ปิด กลายเป็นกลไกที่ปิดกั้น การแสดงออกของประชาชน สิ่งเหล่านี้กระตุ้นให้เกิดคำถามตามมามากมาย จนสุดท้ายก็ก่อกำเนิด พรรคการเมืองที่เชื่อมโยงกับประชาชนมากขึ้น ซึ่งในระบบ รัฐสภา พรรคการเมืองนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะ พรรคการเมืองเป็นตัวเชื่อมต่อระหว่างประชาชนกับระบบ การเมืองการปกครอง

ปัจจุบัน ในสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ 3 กระแสหลัก ๆ คือ 1. การเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้าง ทางสังคม กลายเป็นสังคมผู้สูงอายุ แต่ก็มีคนรุ่นใหม่ ซึ่ง คนแต่ละกลุ่มเติบโตมาบนบริบททางการเมืองที่แตกต่างกัน จึงมีทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยมที่แตกต่างกัน จะทำอย่างไรให้คนทุกกลุ่มไปด้วยกันได้ 2. โลกที่ผันผวน เช่น โรคระบาดโควิด-19 เศรษฐกิจโลกที่ผันผวน การเมืองในระดับโลก การต่อสู้ทางอุดมการณ์ต่าง ๆ และ 3. การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เช่น โซเชียลมีเดีย สื่อสมัยใหม่ ที่ทำให้เกิดทางเลือกในการสื่อสารที่มากขึ้น เชื่อมต่อผู้คน จนกลายเป็นพลเมืองโลก (Global Civilization) ซึ่งความเปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ประการนี้ต้องการการเปลี่ยนแปลงจากรัฐ 2 ประการ คือ 1. นโยบายที่สอดคล้อง ทันสมัย 2. พื้นที่ สาธารณะ (Public Sphere) สำหรับคนทุกกลุ่ม

ดร.อรรถวิรัช สุวรรณภักดี ให้ความเห็นว่า กลไก ที่สำคัญของการส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยคือการ

เข้าถึงข้อมูล รวมถึงการศึกษาและสื่อสารมวลชนด้วย ซึ่งในการเลือกตั้งครั้งนี้ สื่อทำหน้าที่ได้ดีมาก จากการที่มีเวที ดีเบตจำนวนมากที่สุดเท่าที่เคยเห็นมา เป็นพื้นที่ที่เปิดกว้างที่จะพูดถึงนโยบาย รวมถึงแนวทางต่าง ๆ ของพรรคการเมือง อย่างมีเหตุผล แต่ในสถานศึกษา สถานที่ราชการต่าง ๆ กลับมีเวทีแสดงออกทางการเมืองน้อย และเข้าถึงยากมาก พรรคการเมืองที่มีความต้องการที่จะสื่อสารนโยบายเช่น พรรคที่มีอุดมการณ์เสรีนิยมประชาธิปไตย ต้องการเผยแพร่ นโยบายเรื่องการแข่งขัน การต่อต้านการผูกขาด กลับไม่สามารถเข้าสู่สถานที่เหล่านี้ ซึ่งปัจจุบันข้อมูลที่ถูกนำมา หักล้างกันมักจะเป็น Hate speech หรือข้อมูลประเภทราม่าต่าง ๆ ทำให้หน้าตาของการเมืองไทยออกมาในรูปแบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ผลจากการรับข้อมูลที่ไม่เท่ากัน ทำให้ความเข้าใจในตัวพรรคการเมืองนั้นไม่เท่ากัน ดังนั้น การที่จะส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย จะต้องเปิดพื้นที่ให้ทุกพรรคการเมืองได้เข้าถึงทุกพื้นที่อย่างเป็นธรรม ไม่มีการปิดกั้น ซึ่ง**นายชุตินทศ พิภพวิบูลย์** ก็เห็นสอดคล้องกันเรื่องการเปิดพื้นที่ และเห็นว่าควรจะมีการพูดคุยเรื่องนี้ในสภาผู้แทนราษฎรด้วย

ส่วนในแง่ของการส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตย ของคนไทย **นายชุตินทศ** เห็นว่าจากพฤติกรรมทาง ประชาธิปไตยของประชาชน โดยเฉพาะที่เป็นฐานเสียง ของพรรคก้าวไกล มีความก้าวหน้า แข็งแรงอยู่แล้ว ดังจะ เห็นได้จากการที่พรรคทำการรวบรวมที่นั่งเพื่อจัดตั้ง

รัฐบาล ประชาชนที่เลือกพรรคก้าวไกลได้พยายามในการที่จะกำหนดทิศทางหรือ “เลือก” พรรคที่จะมาร่วมรัฐบาลกับพรรคก้าวไกลที่ตนเองรู้สึกเป็นเจ้าของ ทำให้พรรคต้องทบทวนในการคัดเลือกพรรคที่จะทาบทามมาร่วมรัฐบาลอีกครั้ง แล้วปรับตามมติที่ประชาชนต้องการ และหลังจากการเลือกตั้งแล้ว มีประชาชนจำนวนมากแจ้งปัญหาเข้ามาที่ว่าที่ผู้แทนในแต่ละเขตเป็นจำนวนมาก สิ่งเหล่านี้แสดงถึงความเข้มแข็งเป็นอย่างมากของพฤติกรรมประชาธิปไตยของประชาชน จนบางครั้งพรรคการเมืองยังต้องทบทวนตัวเองว่า ระบบของพรรคที่มีนั้นล้ำหลังกว่าพฤติกรรมทางประชาธิปไตยของประชาชนหรือไม่

นางสาวจันทร์แรม สัมพันธ์วิวัฒน์ ได้ให้ความเห็นถึงบทบาทของสื่อมวลชนที่จะส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยว่า ที่ผ่านมาสื่อมวลชนทำหน้าที่ได้ดีในช่วงการเลือกตั้งที่ผ่านมา แต่ในแง่ของความเป็นกลางของสื่อ นั้นในปัจจุบันจะเป็นได้ว่ามี การเลือกข้างกันหลายสำนัก และนำเสนอข่าวในลักษณะที่เอนเอียง ซึ่งเป็นที่น่าเป็นห่วงว่า เยาวชนที่ยังขาดวุฒิภาวะ ขาดวิจารณญาณ เมื่อเสพ

สื่อเหล่านี้บ่อย ๆ เข้าก็จะมีพฤติกรรมที่เอนเอียง และหลงผิดไป ซึ่งคาดหวังให้รัฐบาลใหม่เข้ามาจัดการเรื่องนี้ เพราะองค์กร หรือสมาคมที่ควบคุมมาตรฐานของสื่อมวลชนไม่ได้ดำเนินการแก้ไขแต่อย่างใด และอีกส่วนที่สำคัญคือองค์กรของนิสิต นักศึกษา ปัจจุบันนี้มีบทบาทน้อยลงกว่าอดีต ดังนั้นการส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตย ถัดจากในระดับครอบครัว โรงเรียน ก็คือมหาวิทยาลัย ต้องมีการส่งเสริมเรื่องนี้ให้มากกว่านี้

นายณัฐพงศ์ ชัยมงคล ได้ให้แนวคิดในการส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยมี 3 ประการ คือ

1. การเข้าร่วมและการเกี่ยวข้อง ต้องให้ประชาชนทุกคนเข้าร่วมและเกี่ยวข้องทางการเมืองให้มากขึ้น อาจจัดตั้งเป็นองค์กร หรือสมาคมที่ให้ประชาชนเข้ามาแสดงออกทางการเมือง และรับรู้ในเรื่องต่าง ๆ เช่น นโยบาย
2. ส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูลที่เที่ยงตรงและถูกต้อง
3. ส่งเสริมการศึกษาในเรื่องประชาธิปไตยหรือการเมืองในสถานศึกษาให้มากขึ้น

นางสาวเกสรภรณ์ พรหมโสภา เห็นว่าในปัจจุบันประชาชนทุกเพศทุกวัยได้เข้าถึงและมีส่วนร่วมกับการเมืองไม่เว้นแม้แต่นักเรียนที่ยังไม่มีสิทธิ์เลือกตั้ง ดังนั้น แนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย มีดังนี้

1. การศึกษาผ่านวิชาต่าง ๆ เช่น วิชาพลเมือง ซึ่งในเนื้อหาในตำราอาจจะไม่พอ และเมื่อนักเรียนที่ยังไม่มีสิทธิ์เลือกตั้งได้รับข้อมูลที่ยังไม่เพียงพอ ไม่ทั่วถึงหรือไม่ครบถ้วน แล้วในอนาคตจะต้องลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ก็จะทำให้เกิดผลกระทบในอนาคต จึงต้องเพิ่มเนื้อหาที่ถูกต้องครบถ้วนลงไปในห้องเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจและมีความรู้เรื่องประชาธิปไตยสมบูรณ์มากขึ้น
2. ความทั่วถึงของการให้ข้อมูลเรื่องประชาธิปไตยในชนบทหรือพื้นที่ห่างไกล ต้องมีเครื่องมือที่จะทำให้ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ห่างไกลได้รับข้อมูลเกี่ยวกับประชาธิปไตยที่ครบถ้วน สะดวก รวดเร็วเช่นเดียวกันกับในเขตเมือง
3. เสรีภาพในการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมืองหลังเลือกตั้งกับผู้แทนและพรรคการเมืองที่ประชาชนเลือกมา เช่น เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและแสดงออกทางการเมือง

สรุปการเสวนาในประเด็นที่ 2 แนวทางส่งเสริม พฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย

เวทีเสวนาเห็นตรงกันในเรื่องของเสรีภาพ และการเข้าถึงข้อมูล โดยมีข้อสรุปดังนี้

1. ต้องมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง และมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในสถานที่ต่าง ๆ
2. จัดให้มีพื้นที่สาธารณะ หรือองค์กรที่ประชาชนสามารถเข้ามารวมกลุ่มทำกิจกรรม หรือแสดงออกทางการเมืองได้
3. นโยบายของรัฐในเรื่องการสนับสนุนพฤติกรรมประชาธิปไตยจะต้องปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัยและการแสดงออกของประชาชน
4. ต้องปรับปรุง แก้ไข “ระบบ” และแนวการทำงานของพรรคการเมืองที่ล่าช้ากว่าพฤติกรรมประชาธิปไตยของประชาชน
5. สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตย ต้องมีเสรีภาพในการสื่อสาร แต่ตั้งอยู่บนมาตรฐาน ความเป็นกลาง ข้อมูลที่ถูกต้อง
6. บรรจุเนื้อหาเรื่องประชาธิปไตยลงในหลักสูตรการศึกษา เพิ่มเติมเนื้อหาที่ถูกต้องครบถ้วนลงในตำราเรียน

สรุปการเสวนาในประเด็นที่ 3 เรื่องอื่นๆ เพิ่มเติม เรื่องพฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย ณ วันนี้

เวทีเสวนาร่วมกันให้ความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

1. ทุกฝ่ายต้องช่วยกันคิดหาทางออกและลงมือแก้ไขว่าจะทำอย่างไรให้ระบบหรือกลไกพัฒนาไปพร้อมกับพฤติกรรมประชาธิปไตยของประชาชน
2. ประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ สุขภาพดี จะต้องมีย่อยๆ
 - 2.1 การเลือกตั้งที่เสรีและเป็นธรรม ปราศจากการแทรกแซงของอำนาจรัฐ หรือกฎหมาย กฎเกณฑ์ที่ไม่สอดคล้องกับเจตจำนงของประชาชน
 - 2.2 เสรีภาพในการแสดงออก
 - 2.3 การส่งเสริมการรวมกลุ่ม
 - 2.4 การขับเคลื่อนด้วยข้อมูลข่าวสาร (Data Driving)
 - 2.5 หลักนิติธรรม (The Rule of Law)
 - 2.6 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
 - 2.7 การตอบสนองต่อประชาชน

2.8 ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีธรรมาภิบาล ทางการเมือง

3. ความหลากหลายของข้อมูล และการทลายขีดจำกัดของการศึกษา ไม่มีกรอบการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ส่งเสริมให้เกิด “ตลาดคิด” ในระบบการศึกษา จนกระทั่งเกิดระบบการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking)
4. ให้เยาวชน นักศึกษา ลองวาดภาพอนาคตประเทศไทยในอีก 4 ปีข้างหน้า และคิดว่า ปัจจุบันมีพรรคการเมืองใดพยายามผลักดันให้เป็นแบบที่วาดไว้ และลองพยายามคิดว่าตนเองเป็นเจ้าของนักรการเมืองหรือพรรคการเมือง และดูการตอบสนองต่อประชาชนของพรรคการเมืองทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้ง
5. ประชาธิปไตยมีใช่แค่การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง แต่ต้องมีการติดตาม ตรวจสอบนโยบาย รวมถึงการกระทำภายหลังของพรรคการเมืองที่เราเลือกเข้าสภา
6. ให้ทุกฝ่ายหาจุดกึ่งกลางของความต้องการของแต่ละฝ่ายและแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี
7. อย่าละเลยหรือไม่ใส่ใจในเรื่องการเมือง

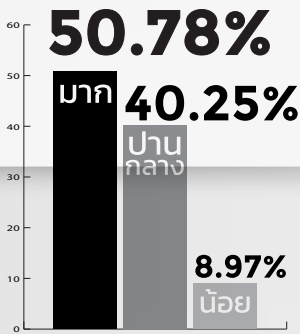
สวนดุสิตโพล

วันอาทิตย์ที่ 25 มิถุนายน 2566

“สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต” สํารวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศ กรณี “พฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย ณ วันนี้” จำนวนทั้งสิ้น **1,026** คน (สำรวจทางออนไลน์) ระหว่างวันที่ 19-22 มิถุนายน 2566 สรุปผลได้ ดังนี้

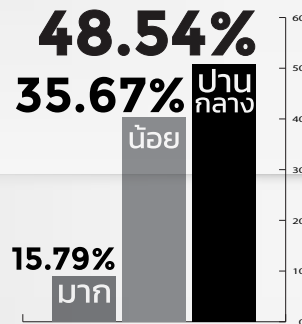

01 ประชาชนคิดว่าตนเอง มีพฤติกรรมประชาธิปไตย มากน้อยเพียงใด

02

ประชาชนคิดว่าประเทศไทย ณ วันนี้ มีความเป็นประชาธิปไตยมากน้อยเพียงใด

พฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย ณ วันนี้

หมายเหตุ ผู้ตอบสามารถระบุความคิดเห็นได้มากกว่า 1 เรื่อง (สำหรับร้อยละคำนวณในแต่ละข้อ)

03 ประชาชนคิดว่าสามารถแสดงออกถึงพฤติกรรมประชาธิปไตยได้อย่างไรบ้าง

- อันดับ 1 การเคารพในสิทธิ หน้าที่ และความเห็นของผู้อื่น **92.69%**
- อันดับ 2 การรู้จักบทบาท สิทธิ และหน้าที่ของตนเอง **74.66%**
- อันดับ 3 การออกไปเลือกตั้ง **72.61%**
- อันดับ 4 การแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางการเมือง **66.57%**
- อันดับ 5 การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม **60.92%**

04 ประชาชนคิดว่าอะไรเป็นอุปสรรคของการมีพฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย

- อันดับ 1 ถูกแทรกแซง ควบคุมอำนาจ ละเมิดสิทธิเสรีภาพ **70.57%**
- อันดับ 2 การแบ่งขั้ว ความขัดแย้งทางการเมือง **65.59%**
- อันดับ 3 ทศนคติ ความคิด มุมมอง ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย **63.55%**
- อันดับ 4 กฎหมายไม่เป็นธรรม **63.26%**
- อันดับ 5 ผู้มีอำนาจทางการเมือง **62.96%**

05 ประชาชนคิดว่าพฤติกรรมประชาธิปไตยมีความสำคัญอย่างไร

- อันดับ 1 ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความเห็น มุมมอง และยอมรับความแตกต่างระหว่างกัน **75.29%**
- อันดับ 2 ทำให้ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน **70.51%**
- อันดับ 3 ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจต่อประชาธิปไตยมากขึ้น **68.46%**
- อันดับ 4 ทำให้รัฐบาลทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนมากขึ้น **63.28%**
- อันดับ 5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน **63.18%**

06 ประชาชนคิดว่าการส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยควรดำเนินการอย่างไร

- อันดับ 1 เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ตรวจสอบการทำงานของนักการเมือง **72.27%**
- อันดับ 2 ระบบของกฎหมายเข้มแข็ง ไม่อ่อนแอ **66.21%**
- อันดับ 3 ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาธิปไตย **62.50%**
- อันดับ 4 ทุกคนกล้าที่จะพูดคุยเรื่องการเมือง ยอมรับความเห็นต่าง มีอิสระเสรีภาพในการแสดงออก **59.38%**
- อันดับ 5 พรรคการเมืองเป็นตัวเชื่อมระหว่างประชาชนกับการเมือง **56.64%**

สามารถติดตามผลการสำรวจของสวนดุสิตโพลได้ที่ www.suandusitpoll.dusit.ac.th

ออกแบบอินโฟกราฟิก : ผศ.ดร.จรัสดี อินทส-

มองพลโพล : พฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย ณ วันนี้

นางสาวพวพรรณ บัวทอง
นักวิจัย สวนดุสิตโพล
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

พฤติกรรมประชาธิปไตยมีความสำคัญในการช่วยสร้างสังคมที่มีความเสมอภาคมากยิ่งขึ้น ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต่าง ๆ แต่กว่าจะได้มาซึ่งพฤติกรรมประชาธิปไตยก็ไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะการรับฟังความเห็นของผู้ที่เห็นต่างกันเป็นเรื่องที่มีความท้าทาย และทำให้สังคมเกิดความหลากหลาย และวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้างขวาง

“สวนดุสิตโพล” มหาวิทยาลัยสวนดุสิต สำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศ กรณี “พฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย” ณ วันนี้ จำนวนทั้งสิ้น 1,026 คน (สำรวจทางออนไลน์) ระหว่างวันที่ 19-22 มิถุนายน 2566 พบผลที่น่าสนใจ ดังนี้

ประชาชนคิดว่าตนเองมีพฤติกรรมประชาธิปไตยระดับมาก ร้อยละ 50.78 โดยมองว่าประเทศไทย ณ วันนี้มีความเป็นประชาธิปไตยระดับปานกลาง ร้อยละ 48.54 ทั้งนี้เห็นว่าพฤติกรรมประชาธิปไตยแสดงออกได้ โดยการเคารพในสิทธิ หน้าที่ และความเห็นของผู้อื่น ร้อยละ 92.69 รองลงมาคือ การรู้จักบทบาท สิทธิ และหน้าที่ของตนเอง ร้อยละ 74.66 และการออกไปเลือกตั้ง ร้อยละ 72.61

ประเด็นความสำคัญของพฤติกรรมประชาธิปไตย อันดับ 1 มองว่าทำให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความเห็น มุมมอง และยอมรับความแตกต่างระหว่างกัน ร้อยละ 75.29 รองลงมาคือ ทำให้ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน ร้อยละ 70.51 และประชาชนมีความรู้ความเข้าใจต่อประชาธิปไตยมากขึ้น ร้อยละ 68.46

อุปสรรคของการมีพฤติกรรมประชาธิปไตย คือ การถูกแทรกแซง ควบคุมอำนาจ ละเมิดสิทธิเสรีภาพ ร้อยละ 70.57 รองลงมาคือ การแบ่งขั้ว ความขัดแย้งทางการเมือง ร้อยละ 65.59 และทัศนคติ ความคิด มุมมอง ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย ร้อยละ 63.55

ในการส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ตรวจสอบการทำงานของนักการเมือง ร้อยละ 72.27 รองลงมาคือ ระบบของกฎหมายเข้มแข็ง ไม่เอินเอียง ร้อยละ 66.21 และใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาธิปไตย ร้อยละ 62.50

จากผลการสำรวจสะท้อนให้เห็นว่าคนไทยมีความตระหนักรู้ในพฤติกรรมประชาธิปไตยมากขึ้น โดยมองว่าตนเองมีพฤติกรรมประชาธิปไตยระดับมาก แสดงออกได้ด้วยการเคารพในสิทธิ หน้าที่ และความเห็นของผู้อื่น การรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง รวมถึงการไปเลือกตั้ง จากที่ผ่านมามีหลายฝ่ายอาจมองว่าคนไทยอาจจะเข้าใจว่าพฤติกรรมประชาธิปไตยคือ “การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง” เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ก็น่าจะเป็นการมองบนฐานคิดแบบเดิม เพราะจากผลการสำรวจชี้ให้เห็นว่าประชาชนเห็นความสำคัญของประชาธิปไตยอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเรื่องการเคารพสิทธิและหน้าที่ของประชาชนส่วนรวม

ส่วนผลการสำรวจที่ประชาชนมองว่าประเทศไทยยังมีความเป็นประชาธิปไตยไม่มากนัก ก็อาจเป็นเพราะอุปสรรคสำคัญ คือ “การถูกควบคุมอำนาจ” ซึ่งนำไปสู่การแทรกแซง การละเมิดสิทธิ การจำกัดการแสดงความคิดเห็นที่มีต่อทางการเมืองนั่นเอง

ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยนั้นโดยปกติแล้วสามารถทำได้หลากหลายแนวทาง แต่จากผลโพลสะท้อนให้เห็นว่าแนวทางสำคัญคือ “การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม” สามารถตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลได้ เป็นส่วนที่ชี้ชัดว่าช่วงเวลาที่ผ่านมาประชาชนยังไม่ค่อยพึงพอใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมตรวจสอบการทำงานต่าง ๆ ของรัฐบาลมากนัก

เมื่อมองจากผลโพลทั้งหมดแล้วจะเห็นได้ว่าประชาชนให้ความสำคัญกับพฤติกรรมประชาธิปไตยอย่างยิ่ง และประเทศไทยก็ควรมีความเป็นประชาธิปไตยให้มากยิ่งขึ้น...เริ่มต้นได้จากการเคารพเสียงของประชาชน

มุมมองของประชาชน

ต่อความเป็นประชาธิปไตยของประเทศไทย ณ วันนี้

การเลือกตั้ง 2566 ที่ผ่านมาได้สร้างปรากฏการณ์การออกมาใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนชาวไทยสูงที่สุดอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนในประวัติศาสตร์ โดยมีรายงานตัวเลขผู้ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งในครั้งนี้นับว่ามากถึงร้อยละ 75.22¹ สะท้อนให้เห็นถึงความตื่นตัวต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและพฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทยที่อยากเห็นความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองผ่านการออกมาใช้สิทธิเข้าคูหาเลือกตั้งดังกล่าวอย่างชัดเจน² ดังนั้น จากกระแสความตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนดังกล่าว “สวนดุสิตโพล” มหาวิทยาลัยสวนดุสิต จึงได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศจำนวน 1,026 คน ผ่านระบบออนไลน์ระหว่างวันที่ 19-22 มิถุนายน 2566 ในหัวข้อพฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย ณ วันนี้ โดยในบทความนี้จะนำเสนอข้อมูลเจาะลึกเฉพาะในส่วนของมุมมองของประชาชนกลุ่มที่คิดว่าประเทศไทย ณ วันนี้ มี

ความเป็นประชาธิปไตยมาก กับประชาชนกลุ่มที่คิดว่ามีความเป็นประชาธิปไตยน้อยใน 3 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย ได้แก่ ความสำคัญของพฤติกรรมประชาธิปไตย อุปสรรคของการมีพฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย และวิธีการดำเนินการส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตย เพื่อเป็นการเปรียบเทียบ มุมมองของประชาชนทั้งสองกลุ่มที่มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร โดยข้อค้นพบดังกล่าวนี้อาจนำไปสู่การสร้างความรู้ความเข้าใจและพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประเทศไปในทิศทางที่เหมาะสมร่วมกันของผู้คนในสังคมแห่งยุคที่เต็มไปด้วยความหลากหลายด้านความเชื่อทางการเมืองอย่างเช่นในปัจจุบัน

เมื่อสอบถามถึงความสำคัญของพฤติกรรมประชาธิปไตยพบว่า ประชาชนกลุ่มที่คิดว่าประเทศไทย ณ วันนี้ มีความเป็นประชาธิปไตยมากมองว่า พฤติกรรมประชาธิปไตยช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.28 ในขณะที่ประชาชนกลุ่มที่คิดว่าประเทศไทย ณ วันนี้ มีความเป็นประชาธิปไตยน้อยถึงจะมีมุมมองที่แตกต่างกันแต่ก็เป็นไปในทิศทางการพัฒนาประชาธิปไตยในเชิงบวกเช่นเดียวกันคือ ช่วยให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความเห็น มุมมอง และ

ยอมรับความแตกต่างระหว่างกันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.32 ในส่วนของประเด็นสิ่งที่เป็นอุปสรรคของการมีพฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทยพบว่า ประชาชนกลุ่มที่คิดว่าประเทศไทย ณ วันนี้ มีความเป็นประชาธิปไตยมาก มองว่า มาจากความรู้อย่างเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.81 จากแนวคิดดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงมุมมองว่า หากประชาชนไม่รู้ว่าประชาธิปไตยเป็นอย่างไรและการประพฤติปฏิบัติอย่างไร จึงจะเป็นประชาธิปไตย ย่อมเป็นเรื่องลำบากในการเกิดพฤติกรรมประชาธิปไตย³ ซึ่งในวิถีประชาธิปไตยนั้น ประชาชนจะต้องมีความเข้าใจในกฎกติกาการอยู่ร่วมกันในสังคม รับผิดชอบต่อหน้าที่ และเสรีภาพของตนเอง รวมถึงเคารพในเสรีภาพของผู้อื่น⁴ ในส่วนของประชาชนกลุ่มที่คิดว่าประเทศไทย ณ วันนี้ มีความเป็นประชาธิปไตยน้อย มองว่ามาจากการถูกแทรกแซง ควบคุมอำนาจ ละเมิดสิทธิเสรีภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.32 สะท้อนให้เห็นมุมมองต่อการถูกจำกัดสิทธิ เสรีภาพ และถูกละเมิดจากการใช้อำนาจนิยมแบบเบ็ดเสร็จของคนไทยจากรัฐ⁵ ซึ่งในทั้งสองประเด็นดังกล่าว หน่วยงานภาครัฐต้องเร่งสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน และส่งเสริมการดำเนินงานให้เกิดความโปร่งใส ตลอดจนสนับสนุนเสรีภาพในการแสดงออกของประชาชนให้มากยิ่งขึ้น

สำหรับประเด็นคำถามถึงวิธีการดำเนินการส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยนั้น ประชาชนกลุ่มที่คิดว่าประเทศไทย ณ วันนี้ มีความเป็นประชาธิปไตยมากกับกลุ่มที่คิดว่าประเทศไทย ณ วันนี้ มีความเป็นประชาธิปไตยน้อย มีมุมมองสอดคล้องกันว่า ควรใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเชื่อมโยงผู้คนและแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมประชาธิปไตยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.81 และ 73.22 ซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นบางตอนจากเวทีเสวนากลุ่ม “พฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย ณ วันนี้” เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2566 ณ มหาวิทยาลัยสวนดุสิตที่มีการกล่าวถึงสื่อสังคมออนไลน์ว่า ทำให้เกิดทางเลือกในการสื่อสารมากขึ้น เชื่อมต่อผู้คนจนกลายเป็นพลเมืองโลก และผลงาน

ของพรรคการเมืองรวมกับอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ ส่งผลอย่างมากต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยที่แสดงออกของคนไทย ไม่ว่าจะเป็นการรับหรือส่งต่อข้อมูลที่สะดวกรวดเร็ว ทำให้เกิดกระแสทางการเมืองของพรรคการเมืองที่เป็นทางเลือกใหม่ของประชาชน โดยมีกลไกที่สำคัญคือการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ การส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา และสื่อมวลชนมีเสรีภาพในการสื่อสาร มีมาตรฐาน เป็นกลาง และมีข้อมูลที่ถูกต้อง ดังนั้น การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยจึงเป็นสิ่งสำคัญในยุคที่สื่อสังคมออนไลน์เติบโตอย่างรวดเร็ว สามารถช่วยให้คนไทยเข้าถึงข้อมูล และเชื่อมโยงกับกิจกรรมประชาธิปไตยได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม การใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเหรียญสองด้านจึงควรเลือกใช้อย่างระมัดระวัง² ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความเป็นส่วนตัวและควรดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องเพื่อรักษาความเป็นส่วนตัวของข้อมูลและป้องกันการนำข้อมูลมาใช้ในทางที่ไม่เหมาะสมต่อไป

¹ อีจัน. (2566). *ปังมาก! คนไทยใช้สิทธิเลือกตั้ง 2566 มากที่สุดในประวัติศาสตร์*. สืบค้นเมื่อ 24 มิถุนายน 2566, จาก <https://www.ejan.co/election66/30b2y34sis>

² มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2566). *‘การเมือง’ หลังเลือกตั้ง 66 การเปลี่ยนแปลงกับ ‘พลังโซเชียล’*. สืบค้นเมื่อ 24 มิถุนายน 2566, จาก <https://tu.ac.th/thammasat-070666-politics-after-the-election>

³ วรวิทย์ วสันตสารกร. (2550). *ประชาธิปไตยไทย. สารานุกรมศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 39, 79-86.

⁴ สัญญา เคนาภูมิ และ กชพร ประทุมวัน. (2558). *วิถีประชาธิปไตยของพลเมืองในระบบอบประชาธิปไตย. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์*, 5(2), 181-199.

⁵ พระครูวินัยธร วรชิต ทะสา พระมหาไทยน้อย ญาณเมธี (สกลสิงห์) และกมลอมศรี สิทธิศักดิ์. (2565). *ความเป็นประชาธิปไตยที่เสรีและประชาธิปไตยที่ไม่เสรี. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*, 22(1), 345-360.

ผู้เจาะประเด็นเชิงลึก: ผศ.ดร.ยุธยา อยู่เย็น ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผู้วิเคราะห์ข้อมูลและประสานงาน: น.ส.ณิชาภัศ ตั้งบรรพินทล นักวิจัยประจำสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผู้เรียบเรียงเนื้อหาประจำสัปดาห์: ผศ.ดร.จิราพร รอดพ่วง รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ที่ปรึกษา: รศ.ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์ ประธานที่ปรึกษาอธิการบดี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
รศ.ดร.ชนะศึก นิชานนท์ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ความเห็นเกี่ยวกับรายการ Poll Talk Exclusive ep.12 “พฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย ณ วันนี้”

นางสาวออลิ๊ค พันธุ์พรสม
เจ้าหน้าที่กองประชาสัมพันธ์
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ทีมงาน Poll Talk Exclusive

ทำไมความเป็นประชาธิปไตยไทยถึงยังถูกมองว่ายังไม่เป็นประชาธิปไตยที่แท้จริง...เพราะอะไร?

Poll Talk Exclusive ep.12 เผยมุมมองของผู้ร่วมเสวนาที่มีต่อคำว่า “ประชาธิปไตย” ของคนไทยในปัจจุบันว่า สิ่งหนึ่งที่เป็นส่วนสำคัญต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองเป็นอย่างมากนั้นคือสื่อบนโลกออนไลน์ การทำให้เกิดเป็นกระแสความคิดเห็นในโซเชียล การเชื่อมโยงฐานข้อมูลของคนยุคเก่ากับคนยุค

ใหม่ที่มีต่อนักการเมืองพรรคต่างๆ จนนำไปสู่การแบ่งขั้วทางการเมือง โดยเห็นได้จากสถานการณ์การเลือกตั้งครั้งที่ผ่านๆ มา การรับรู้ข้อมูลของพรรคการเมืองส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนก่อนการเลือกตั้ง ซึ่งเมื่อผ่านการเลือกตั้งไปแล้วระบบก็ยังไม่น่ามีพัฒนาการที่จืดจางกลายเป็นคำถามสำหรับมุมมองของนักการเมืองกับคำว่า “ประชาธิปไตย” ทางด้านสื่อมวลชนบุคคลที่นำเสนอข่าวสารมองว่า ถึงแม้วิธีการเลือกตั้งจะเป็นวิธีที่บ่งบอกถึงความเป็นประชาธิปไตย แต่ท้ายที่สุด การทำงานของผู้ที่ประชาชนเลือกมานั้น ได้ทำตามสิ่งที่สัญญาไว้หรือไม่?

รับชมข้อสรุปมุมมองประชาธิปไตยของคนไทยได้ใน Poll Talk Exclusive ep. 12 “พฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย ณ วันนี้” แล้ว “ประชาธิปไตย” ในมุมมองของคุณต่อเหตุการณ์บ้านเมืองทุกวันนี้เป็นอย่างไร?

บทเรียนจากพฤติกรรมประชานิยม ของคนไทยภายหลังการเลือกตั้งปี 66

พศ.อัญชลี รัตนะ
หลักสูตรรัฐศาสตร์
โรงเรียนกฎหมายและการเมือง
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

แม้การเลือกตั้งใหญ่ของประเทศไทยได้จบลงจนล่วงเข้าสู่เดือนที่สองแล้วก็ตาม แต่ผู้คนในหลายวงการยังคงให้ความสนใจและพยายามวิเคราะห์ถึงเหตุและผลของการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรเมื่อวันอาทิตย์ที่ 14 พฤษภาคม 2566 เพราะไม่เพียงแต่ผลการเลือกตั้งแพ้-ชนะที่พลิกโผหักปากกาเซียน เนื่องจากคะแนนเสียงส่วนใหญ่เทไปทีพรรคฝ่ายค้านอย่างพรรคก้าวไกลมิใช่พรรคพลังประชารัฐหรือพรรครวมไทยสร้างชาติซึ่งเป็นพรรคฝ่ายรัฐบาลและ

ปฏิบัติหน้าที่เป็นรัฐบาลชั่วคราวโดยเฉพาะมีอำนาจเต็มในการกำกับดูแลจัดการเลือกตั้งให้สำเร็จลุล่วง มีหน้าซ้ำคะแนนเสียงของพรรคก้าวไกลที่ได้รับจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วประเทศยังมากกว่าพรรคเพื่อไทยซึ่งเป็นพรรคที่ครองใจเสียงส่วนใหญ่ในการเลือกตั้งของประเทศมากกว่า 20 ปี แบบฉิวเฉียดโดยเบียดกันเข้าสู่เส้นชัยเป็นอันดับหนึ่งด้วยจำนวน ส.ส. ทั้งแบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อรวมทั้งสิ้น 151 คน ในขณะที่พรรคเพื่อไทยได้จำนวนรวม 141 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งรายงานผลอย่างเป็นทางการเมื่อ 25 พฤษภาคม 2566) และยังเป็น การเลือกตั้งที่มีผู้มาใช้สิทธิมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ของประเทศ คิดเป็น 75.22% กระทั่งกรุงเทพมหานครเองก็พบว่า มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งทั้ง 33 เขตมากถึง 74.28% เป็นการทำลายสถิติการเลือกตั้ง ส.ส. ที่ผ่านมาอย่างถล่มทลาย อย่างไรก็ตาม จังหวัดลำพูนยังคงรักษาแชมป์ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งมากเป็นอันดับหนึ่งของประเทศไว้ได้โดยคิดเป็นสถิติคือ 86.25%

หากไม่ได้มองเพียงแค่ผลแพ้ชนะของพรรคการเมืองก็ต้องยอมรับว่าการเลือกตั้งในปี 2566 ประชาชนคนไทยทุกเพศ ทุกวัย ทุกสถานะมีความตื่นตัวทางการเมืองสูงชันมาก ซึ่งถือเป็นเรื่องน่ายินดีเมื่อพิจารณาตามหลักการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยเบื้องต้นและอาจนับเป็นชัยชนะเล็ก ๆ ของประเทศที่คนในชาติให้ความสนใจ เห็นความสำคัญและตระหนักในสิทธิหน้าที่ของพลเมืองเป็นอย่างดี แต่หากจะพิจารณาเป็นการเฉพาะที่ผลของการเลือกตั้งเพื่อถอดบทเรียนพฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ต่อไป ว่าเหตุใดประชาชนส่วนใหญ่จึงตั้งใจและมอบหมายให้อำนาจผู้สมัครจากพรรคการเมืองน้องใหม่อย่างก้าวไกลไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนดำเนินการจัดตั้งรัฐบาลเพื่อบริหารบ้านเมืองแทนตน เราอาจจะต้องเปิดใจให้กว้างและวางอคติ ความชิง ความชอบส่วนบุคคลเพื่อจะได้พบกับสิ่งจะความจริงง่าย ๆ ที่ว่า “โลกไม่ได้หยุดอยู่กับที่ โลกใบนี้เคลื่อนที่และเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา” เช่น

เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและเหตุปัจจัยที่กระตุ้นเร้าอย่างต่อเนื่อง

กล่าวอย่างถึงที่สุด ปัจจัยที่มีส่วนผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางพฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีทั้งความเบื่อหน่ายต่อปัญหาความล้มเหลว ไร้ประสิทธิภาพในการบริหารงานของพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาล รวมถึงทุกองคาพยพทั้งระบบการเมืองในช่วงเวลาเกือบสิบปีที่ไม่เห็นความสำคัญ ไม่ให้คุณค่าต่อความต้องการของประชาชน พลเมืองผู้เป็นเจ้าของอำนาจอและเป็นเจ้าของประเทศ ส่วนพรรคการเมืองใหญ่อย่างเพื่อไทยกลับไม่สามารถแสดงออกได้อย่างชัดเจนว่าสนับสนุนหลักการประชาธิปไตยในการจัดตั้งรัฐบาล แต่กลับแสดงออกอย่างชัดเจนว่าเกิดสถานการณ์ความไม่เป็นเอกภาพขึ้นภายในพรรคซึ่งส่งผลให้เกิดความไม่เชื่อมั่น ความคลงแคลงใจของฐานเสียงเดิม ขณะที่พรรคก้าวไกลกลับแสดงออกได้อย่างชัดเจน ต่อเนื่อง ตรงไปตรงมาทั้งในแง่นโยบายและความเป็นอันหนึ่งเดียวกันของทั้งผู้บริหารและสมาชิกพรรค ผนวกกับมีช่องทางการสื่อสารใหม่ ๆ ที่สะดวกรวดเร็ว ช่วยให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เดินทางเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง เท้าเทียมมาเป็นระยะเวลายาวนานพอสมควร นับตั้งแต่เกิดสถานการณ์โรคระบาด

โควิด-19 จนส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตแบบใหม่โดยปริยาย

ทั้งนี้ ปัจจัยดังกล่าวข้างต้นไม่ได้ส่งผลต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยหรือพฤติกรรมในทางการเมืองของประชาชนคนไทยโดยเฉพาะผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพียงแค่วันหยุดนั้ตรลงคะแนนเสียงเท่านั้น แต่ได้แสดงออกให้สาธารณะเห็นอย่างชัดเจนและต่อเนื่องทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้งถึงแนวความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ความหวังหรือความปรารถนาที่อยากจะเห็นแนวทางการพัฒนาประเทศรวมถึงบทบาทการเข้าไปมีกรมีส่วนร่วมกับพลเมืองโลกอย่างไร จะเป็นการดีกว่าหรือไม่หากทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันสื่อมวลชนและสถาบันการเมือง นำภาพสะท้อนจากผลการเลือกตั้งและข้อมูลเชิงพฤติกรรมดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์ไม่เพียงแต่เพื่อสถาบันตนเองแต่หมายรวมถึงเพื่อประโยชน์ของสังคมประเทศชาติภายใต้วิถีทางแห่งสังคมประชาธิปไตยกล่าวคือ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง เคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น เห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์ทุกคนว่ามีความสำคัญ เท้าเทียมกัน เอื้ออาทรและช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันด้วยความจริงใจ เช่นนี้ประโยชน์สุดทายจากการถอดบทเรียนพฤติกรรมดังกล่าวย่อมตกอยู่ที่ทุกคนในสังคมประเทศชาติโดยมิต้องสงสัย

ผลสำรวจสวนดุสิตโพล พฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย การละเมิดสิทธิเสรีภาพเป็นอุปสรรค

ดุสิตโพล เผยผลสำรวจพฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย แสดงออกได้โดยการเคารพในสิทธิ หน้าที่ และความเห็นของผู้อื่น ขณะที่อุปสรรค คือ การถูกแทรกแซง ควบคุมอำนาจ ละเมิดสิทธิเสรีภาพ

วันที่ 25 มิถุนายน 2566 สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต สำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศ กรณีพฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย ณ วันนี้ โดยเป็นการสำรวจทางออนไลน์ จำนวนทั้งสิ้น 1,026 คน ระหว่างวันที่ 19-22 มิถุนายน 2566 มีผลสำรวจดังนี้

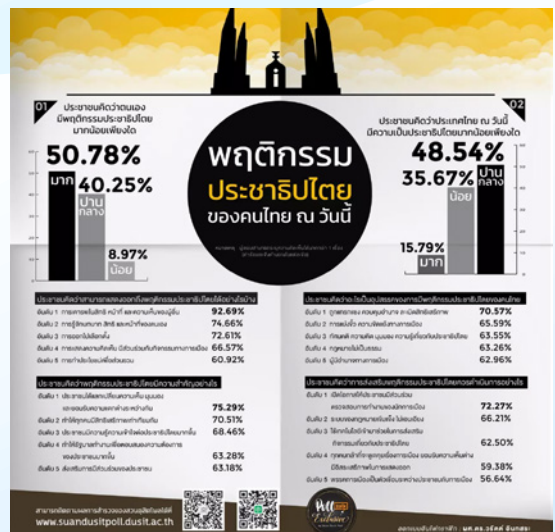
ประชาชนคิดว่าตนเองมีพฤติกรรมประชาธิปไตยมากที่สุดเพียงใด

- ร้อยละ 50.78 ระดับมาก
- ร้อยละ 40.25 ระดับกลาง
- ร้อยละ 8.97 ระดับน้อย

คิดว่าประเทศไทย ณ วันนี้ มีความเป็นประชาธิปไตยมากที่สุดเพียงใด

- ร้อยละ 48.54 ระดับปานกลาง
- ร้อยละ 35.67 ระดับปาน้อย
- ร้อยละ 15.79 ระดับมาก

สำหรับการแสดงออกถึงพฤติกรรมประชาธิปไตย ส่วนใหญ่ หรือ ร้อยละ 92.69 ระบุว่า แสดงออกได้โดยการเคารพในสิทธิ หน้าที่ และความเห็นของผู้อื่น ขณะที่ความสำคัญของพฤติกรรมประชาธิปไตย ร้อยละ 75.29 มองว่า ทำให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความเห็น มุมมอง และยอมรับความแตกต่างระหว่างกัน

ขณะที่อุปสรรคของการมีพฤติกรรมประชาธิปไตย ร้อยละ 70.57 ระบุว่า เป็นการถูกแทรกแซง ควบคุมอำนาจ ละเมิดสิทธิเสรีภาพ อย่างไรก็ตาม ในคำถามเรื่องการส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตย ร้อยละ 72.27 มองว่า ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ตรวจสอบการทำงานของนักการเมือง

<https://www.thairath.co.th/news/politic/2704532>

25 มิถุนายน 2566 “สวนดุสิตโพล” มหาวิทยาลัยสวนดุสิต เปิดเผยผลสำรวจความคิดเห็นประชาชนทั่วประเทศ กรณี “พฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย ณ วันนี้” จำนวนทั้งสิ้น 1,026 คน (สำรวจทางออนไลน์) ระหว่างวันที่ 19-22 มิถุนายน 2566 สรุปผลได้ ดังนี้

1. ประชาชนคิดว่า ตนเองมีพฤติกรรมประชาธิปไตยมากที่สุดเพียงใด

- มีพฤติกรรมประชาธิปไตยมาก 50.78%
- มีพฤติกรรมประชาธิปไตยปานกลาง 40.25%
- มีพฤติกรรมประชาธิปไตยน้อย 8.97%

2. ประชาชนคิดว่า ประเทศไทย ณ วันนี้ มีความเป็นประชาธิปไตยมากที่สุดเพียงใด

- มีความเป็นประชาธิปไตยปานกลาง 48.54%
- มีความเป็นประชาธิปไตยน้อย 35.67%
- มีความเป็นประชาธิปไตยมาก 15.79%

3. ประชาชนคิดว่า สามารถแสดงออกถึงพฤติกรรมประชาธิปไตยได้อย่างไรบ้าง

- อันดับ 1 การเคารพในสิทธิ หน้าที่ และความเห็นของผู้อื่น 92.69%
- อันดับ 2 การรู้จักบทบาท สิทธิ และหน้าที่ของตนเอง 74.66%
- อันดับ 3 การออกไปเลือกตั้ง 72.61%
- อันดับ 4 การแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางการเมือง 66.57%
- อันดับ 5 การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม 60.92%

4. ประชาชนคิดว่า พฤติกรรมประชาธิปไตยมีความสำคัญอย่างไร

- อันดับ 1 ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความเห็น มุมมอง และยอมรับความแตกต่างระหว่างกัน 75.29%
- อันดับ 2 ทำให้ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน 70.51%
- อันดับ 3 ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจต่อประชาธิปไตยมากขึ้น 68.46%
- อันดับ 4 ทำให้รัฐบาลทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนมากขึ้น 63.28%

- อันดับ 5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน 63.18%
- 5. ประชาชนคิดว่า อะไรเป็นอุปสรรคของการมีพฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย**
- อันดับ 1 ถูกแทรกแซง ควบคุมอำนาจ ละเมิดสิทธิเสรีภาพ 70.57%
 - อันดับ 2 การแบ่งขั้ว ความขัดแย้งทางการเมือง 65.59%
 - อันดับ 3 ทศคนคิด ความคิด มุมมอง ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย 63.55%
 - อันดับ 4 กฎหมายไม่เป็นธรรม 63.26%
 - อันดับ 5 ผู้มีอำนาจทางการเมือง 62.96%
- 6. ประชาชนคิดว่า การส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยควรดำเนินการอย่างไร**

- อันดับ 1 เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ตรวจสอบการทำงานของนักการเมือง 72.27%
- อันดับ 2 ระบบของกฎหมายเข้มแข็ง ไม่เอินเอียง 66.21%
- อันดับ 3 ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาธิปไตย 62.50%
- อันดับ 4 ทุกคนกล้าที่จะพูดคุยเรื่องการเมือง ยอมรับความเห็นต่าง มีอิสระเสรีภาพในการแสดงออก 59.38%
- อันดับ 5 พรรคการเมืองเป็นตัวเชื่อมระหว่างประชาชนกับการเมือง 56.64%

นางสาวพรพรรณ บัวทอง นักวิจัย “สวนดุสิตโพล” มหาวิทยาลัยสวนดุสิต เปิดเผยว่า จากผลการสำรวจสะท้อนให้เห็นว่าคนไทย มีความตระหนักรู้ในพฤติกรรมประชาธิปไตยมากขึ้น เห็นความสำคัญของส่วนรวม โดยมองว่าพฤติกรรมประชาธิปไตย ไม่ใช่เพียงแค่การออกไปเลือกตั้งเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องเคารพในสิทธิ หน้าที่ และความเห็นของผู้อื่นด้วย ทั้งนี้แม้ประชาชนจะเห็นความสำคัญของประชาธิปไตยมากที่สุดเพียงใด แต่หากถูกควบคุม ละเมิดสิทธิเสรีภาพ ก็ยังไม่สามารถไปถึงจุดที่เรียกว่า “มีความเป็นประชาธิปไตย” ได้อยู่ดี

ด้าน ผศ.สรศักดิ์ มั่นศิลป์ รองคณบดีโรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ระบุว่า สวนดุสิตโพล ร่วมกับ โรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต จัดกิจกรรมเสวนากลุ่มเรื่อง “พฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย ณ วันนี้” เมื่อวันพุธที่ 14 มิถุนายน 2566 ผลจากการเสวนา พบว่า

ประชาชนมีความตื่นตัวในเรื่องพฤติกรรมประชาธิปไตยมากขึ้น เกิดจากการใช้โซเชียลมีเดียต่าง ๆ รวมทั้งการจัดให้มีเวทีที่เบ็ดเตล็ดของสื่อมวลชนหลายสำนัก แต่ก็ยังมีปัญหาเรื่องการรับรู้ข้อมูลที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงวัยและอุปสรรคในด้านกฎหมาย จึงควรเพิ่มการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประชาธิปไตย เปิดพื้นที่เสรีภาพทางวิชาการและการแสดงออก “ผลจากวงเสวนาสอดคล้องกับผลสำรวจของ สวนดุสิตโพล ที่เห็นว่าควรส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิดเห็น การตรวจสอบการทำงานของผู้อื่น ดังนั้น “พฤติกรรมประชาธิปไตยของคนไทย ณ วันนี้” จึงแตกต่างจากในอดีตอย่างมาก โดยเฉพาะโซเชียลมีเดียที่มีผลต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการตัดสินใจของประชาชน” ผศ.สรศักดิ์ กล่าว

<https://www.nationtv.tv/politic/378920908>

Poll Talk Exclusive

by Suan Dusit Poll

ผู้จัดทำ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรศักดิ์ มั่นศิลป์
รองคณบดีโรงเรียนกฎหมายและการเมือง

นายนิพนธ์ ทักชิลน

เจ้าหน้าที่สำนักงาน (บริหารงานทั่วไป) โรงเรียนกฎหมายและการเมือง

นางสาวมุกิตา สร้อยเพชร

นางสาวพรพรรณ บัวทอง

สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุยม เฉลยทรัพย์

ประธานที่ปรึกษาอธิการบดี

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

295 ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ : 02-244-5210-3

แฟกซ์ : 02-244-5600-1

อีเมล : suandusitpoll@dusit.ac.th

เว็บไซต์ : www.suandusitpoll.dusit.ac.th

www.facebook/suandusitpoll